

**Kossuth Zsuzsanna Általános Iskola, Szakiskola, Készségfejlesztő Iskola és
Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény
Sárbogárd**

HÁZIREND

2018.

Tartalom

ELFOGADÁSRA VONATKOZÓ NYILATKOZATOK.....	4
1. A HÁZIREND CÉLJA	5
2. A HÁZIREND SZEMÉLYI ÉS IDŐBELI HATÁLYA.....	5
3. JOGSZABÁLYI HÁTTÉR	5
4. A TANULÓ KÖTELESSÉGEI.....	5
5. A TANULÓ JOGAI	6
6. TANULÓI VÉLEMÉNYNYILVÁNÍTÁSÁNAK FORMÁI ÉS A TÁJÉKOZTATÁSSAL KAPCSOLATOS JOGOK ÉS EZEK FORMÁI.....	8
7. AZ ISKOLA MUNKARENDJE	8
8. EGYÉB FOGLALKOZÁSOK RENDJE.....	9
9. MAGATARTÁSI SZABÁLYOK.....	9
10. FELSZERELÉS	10
11. ÖLTÖZKÖDÉS.....	10
12. A HETES FELADATAI.....	10
13. A TANULÓK JUTALMAZÁSÁNAK ELVEI ÉS FORMÁI.....	11
14. FEGYELMEZŐ INTÉZKEDÉSEK FORMÁI ÉS ALKALMAZÁSÁNAK ELVEI..	11
15. A TANULÓ TÁVOLMARADÁSA ÉS ANNAK IGAZOLÁSA	12
16. A MULASZTÁS KÖVETKEZMÉNYEI.....	13
17. AZ OSZTÁLYOZÓ, JAVÍTÓ, KÜLÖNBÖZETI VIZSGÁK.....	14

18. A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK KÖVETELMÉNYEI TANTÁRGYANKÉNT, ÉVFOLYAMONKÉNT	15
19. SZOCIÁLIS TÁMOGATÁSOK.....	33
20. A TÉRÍTÉSI DÍJ BEFIZETÉSÉRE, VISSZAFIZETÉSÉRE VONATKOZÓ SZABÁLYOK	33
21. A TANULÓ ÁLTAL ELŐÁLLÍTOTT TERMÉK, DOLOG, ALKOTÁS VAGYONI JOGÁRA, DÍJAZÁSÁRA VONATKOZÓ SZABÁLYOK.....	34
22. AZ INTÉZMÉNY HELYISÉGEINEK HASZNÁLATA.....	34
23. A GYAKORLATI OKTATÁS HÁZIRENDJE	35
24. A HÁZIREND NYILVÁNOSSÁGÁVAL KAPCSOLATOS SZABÁLYOK.....	36
25. EGYÉB RENDELKEZÉSEK.....	36
26. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK	37

Elfogadásra vonatkozó nyilatkozatok

1.) Házirend készítési időpontja: 2018. szeptember 14.

2.) Elfogadás előtti véleményezések:

Iskolaszék/Szülői szervezet véleményezési jogát gyakorolta

Dátum: 2018. év szeptember hó 17. nap

.....
Szülői szervezet elnökének aláírása

Diákönkormányzat véleményezési jogát gyakorolta

Dátum: 2018. év szeptember hó 18. nap

.....
Diákönkormányzat képviselője

Intézményi tanács véleményezési jogát gyakorolta

Dátum: 2018. év szeptember hó 20. nap

.....
Intézményi tanács elnöke

3.) Nevelőtestület elfogadta

Dátum: 2018. év szeptember hó 20. nap

.....
Nevelőtestület képviselője

A Házirend elfogadásához kapcsolódó dokumentumok (jegyzőkönyvek, jelenléti ívek) az intézmény iratkezelési szabályzatának megfelelően irattározásra kerültek a(z) ..... irattári számon.

Dátum: 20..... év .....hó .....nap

P.H.

.....
intézményvezető

1. A házirend célja

A nevelőtestület által meghatározott házirend biztosítja az intézmény közösségi életének szervezését, a pedagógiai programban foglalt célok megvalósítását és az értékek közvetítését.

A házirend elősegíti iskolánk nevelő-oktató feladatainak ellátását, ezért betartása kötelező az iskolaközösség számára. A házirend –az iskola tanévenkénti munkatervével együtt– szabályozza az iskola belső rendjét, életét.

Iskolánk tanulói kulturált, udvarias és segítőkész magatartással mindenkor betartják a társadalmi együttélés szabályait, intézményünk hírnevéhez méltóan viselkednek. Tanulóink védik az iskola hírnevét, gazdagítják hagyományait, óvják a közösség vagyonát, minden eszközét.

2. A Házirend személyi és időbeli hatálya

Ez a Házirend a Kossuth Zsuzsanna Általános Iskola, Szakiskola, Készségfejlesztő Iskola és Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény tanulóira, pedagógusaira, az intézmény más alkalmazottaira, a szülőkre /gondviselőkre/, akik a gyermekek törvényes képviselőjeként gyakorolnak jogokat, illetve teljesítenek kötelezettségeket, valamint az iskola területére bejövő valamennyi vendégre, látogatóra vonatkozik.

A Házirend előírásai minden olyan esetre vonatkoznak, amikor a tanuló az iskola felügyelete alatt áll. A Házirendet az intézménnyel tanulói jogviszonyban álló valamennyi diák megkapja az iskolába történő beiratkozáskor.

A Házirend hatályos az iskola teljes területén, illetve a szervezett iskolai rendezvényeken, és a Pedagógiai programban meghatározott iskolán kívüli rendezvényeken.

3. Jogsabályi háttér

- Magyarország Alaptörvénye (2011. április 25.)
- 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről,
- 20/2012 EMMI rendelet, a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról

4. A tanuló kötelességei

A tanuló kötelessége, hogy:

- a) részt vegyen a kötelező és a választott, továbbá általános iskolában a tizenhat óráig tartó egyéb foglalkozásokon és szakmai gyakorlatokon,

- b) eleget tegyen – rendszeres munkával és fegyelmezett magatartással, képességeinek megfelelően – tanulmányi kötelezettségének,
- c) életkorához és fejlettségéhez, továbbá iskolai elfoglaltságához igazodva, pedagógus felügyelete, szükség esetén irányítása mellett – a házirendben meghatározottak szerint – közreműködjön saját környezetének és az általa alkalmazott eszközöknek a rendben tartásában, a tanítási órák, rendezvények előkészítésében, lezárásában,
- d) megtartsa az iskolai tanórai és egyéb foglalkozások, az iskola helyiségei és az iskolához tartozó területek használati rendjét, a gyakorlati képzés rendjét, az iskola szabályzatainak előírásait,
- e) óvja saját és társai testi épségét, egészségét, a szülő hozzájárulása esetén részt vegyen egészségügyi szűrővizsgálaton, elsajátítsa és alkalmazza az egészségét és biztonságát védő ismereteket, továbbá haladéktalanul jelentse a felügyeletét ellátó pedagógusnak vagy más alkalmazottnak, ha saját magát, társait, az iskola, kollégium alkalmazottait vagy másokat veszélyeztető állapotot, tevékenységet vagy balesetet észlelt,
- f) megőrizze, továbbá az előírásoknak megfelelően kezelje a rábízott vagy az oktatás során használt eszközöket, óvja az iskola létesítményeit, felszereléseit,
- g) az iskola vezetői, pedagógusai, alkalmazottai, tanuló társai emberi méltóságát és jogait tiszteletben tartsa, tiszteletet tanúsítson irántuk, segítse rászoruló tanuló társait,
- h) megtartsa az iskolai SZMSZ-ben, továbbá a házirendben foglaltakat.

5. A tanuló jogai

A tanulónak joga, hogy:

- a) képességeinek, érdeklődésének, adottságainak megfelelő nevelésben és oktatásban részesüljön, képességeit figyelembe véve továbbtanuljon,
- b) biztonságban és egészséges környezetben neveljék és oktassák, iskolai tanulmányi rendjét pihenőidő, szabadidő, testmozgás beépítésével, sportolási, étkezési lehetőség biztosításával életkorának és fejlettségének megfelelően alakítsák ki,
- c) részére az iskola egész pedagógiai programjában és tevékenységében a nevelés-oktatás során a tájékoztatás nyújtása és az ismeretek közlése tárgyilagosan és többoldalú módon történjék,
- d) hit- és erkölcsoktatásban vegyen részt,
- e) személyiségi jogait, így különösen személyiségének szabad kibontakoztatásához való jogát, önrendelkezési jogát, cselekvési szabadságát, családi élethez és magánélethez való jogát a nevelési-oktatási intézmény tiszteletben tartsa, e jogának gyakorlása azonban nem korlátozható mások jogainak érvényesítésében, továbbá nem veszélyeztetheti a saját és társai, a nevelési-oktatási intézmény alkalmazottai egészségét, testi épségét, valamint a művelődéshez való jog érvényesítéséhez szükséges feltételek megteremtését, fenntartását,
- f) állapotának, személyes adottságának megfelelő megkülönböztetett ellátásban – különleges gondozásban, rehabilitációs célú ellátásban – részesüljön, és életkorától függetlenül a pedagógiai szakszolgálat intézményéhez forduljon segítségért,

- g) az oktatási jogok biztosához forduljon,
- h) családja anyagi helyzetétől függően, külön jogszabályban meghatározott esetekben kérelmére térítésmentes vagy kedvezményes étkezésben, tanszerellátásban részesüljön, továbbá, hogy részben vagy egészben mentesüljön a törvényben meghatározott, a gyermekeket, tanulókat terhelő költségek megfizetése alól, vagy engedélyt kapjon a fizetési kötelezettség teljesítésének halasztására vagy a részletekben való fizetésre,
- i) válasszon a pedagógiai program keretei között a választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá pedagógusok közül,
- j) számára a tankönyvek térítésmentesen álljanak rendelkezésre,
- k) igénybe vegye az iskolában rendelkezésre álló eszközöket, az iskola létesítményeit és az iskolai könyvtári szolgáltatást, lelki, testi, és értelmi fejlődését elősegítő védelemben részesüljön a köznevelési intézmény által biztosított számítógépeken való internet-hozzáférés során,
- l) rendszeres egészségügyi felügyeletben és ellátásban részesüljön,
- m) hozzájusson a jogai gyakorlásához szükséges információkhoz, tájékoztassák a jogai gyakorlásához szükséges eljárásokról,
- n) részt vegyen a diákkörök munkájában, és kezdeményezze azok létrehozását, tagja legyen iskolai, művelődési, művészeti, ismeretterjesztő, sport- és más köröknek,
- o) az emberi méltóság tiszteletben tartásával szabadon véleményt nyilvánítson minden kérdésről, az őt nevelő és oktató pedagógus munkájáról, az iskola működéséről, továbbá tájékoztatást kapjon személyét és tanulmányait érintő kérdésekről, valamint e körben javaslatot tegyen, továbbá kérdést intézzon az iskola vezetőihez, pedagógusaihoz, a diákönkormányzathoz, és arra legkésőbb a megkereséstől számított tizenöt napon belül érdemi választ kapjon,
- p) vallási, világnézeti vagy más meggyőződését, nemzetiségi önazonosságát tiszteletben tartsák, és azt kifejezésre juttassa, feltéve, hogy e jogának gyakorlása nem ütközik jogszabályba, nem sérti másoknak ezt a jogát, és nem korlátozza a társai tanuláshoz való jogának gyakorlását,
- q) jogszabályban meghatározottak szerint vendégtanulói jogviszonyt létesítsen,
- r) jogai megsértése esetén – jogszabályban meghatározottak szerint – eljárást indítson, továbbá igénybe vegye a nyilvánosságot,
- s) személyesen vagy képviselői útján – jogszabályban meghatározottak szerint – részt vegyen az érdekeit érintő döntések meghozatalában,
- t) kérje a foglalkozásokon való részvétel alóli felmentését,
- u) kérelmére – jogszabályban meghatározott eljárás szerint – független vizsgabizottság előtt adjon számot tudásáról,
- v) kérje az átvételét másik nevelési-oktatási intézménybe,
- w) választó és választható legyen a diákképviselőbe,
- x) a diákönkormányzathoz fordulhasson érdekképviselőként, továbbá törvényben meghatározottak szerint kérje az őt ért sérelem orvoslását,
- y) kérelmére, indokolt esetben, szociális ösztöndíjban, szociális támogatásban részesüljön, amennyiben ilyen jellegű támogatásra a fedezet a költségvetésben rendelkezésre áll.

A tanuló jogainak gyakorlása során nem sértheti társai és a közösség jogait.

6. Tanulói véleménynyilvánításának formái és a tájékoztatással kapcsolatos jogok és ezek formái

- a) A tanuló joga, hogy saját és mások emberi méltóságának tiszteletben tartásával véleményt nyilvánítson minden, a személyét érintő kérdésről.
- b) A diákok az iskolai közösségek életének bármely kérdésében javaslatukkal, problémájukkal fordulhatnak a diákönkormányzathoz, a nevelőtestülethez és az iskolavezetéshez. Javaslatukkal részt vehetnek például:
- az házirend összeállításában;
  - a jutalmazási és fegyelmi szabályok kidolgozásában;
  - a magatartás és szorgalom érdemjegy megállapításában;
  - kirándulások megtervezésében;
  - tanulmányi versenyek, szakkörök stb. szervezésében.
- c) A tanuló személyét ért sérelem esetén kérheti a diákönkormányzat segítségét osztályfőnökén vagy a diákönkormányzatot segítő pedagógus személyén keresztül, illetve személyesen.

7. Az iskola munkarendje

- a) Az intézmény tanítási napokon 7 órától 16 óra 30-ig tart nyitva.
A tanulónak az első óra előtt 15 perccel **jó idő esetén, az iskola udvarán, rossz idő esetén, a földszinti folyosón kell gyülekezniük.**
- b) A csengetés rendje a tanítási órák és az óráközi szünetek időtartamát határozza meg. A tanítás kezdete 8 óra. A tanítási órák időtartama 45 perc. A tanítási órák zavarása tilos. Rendkívüli esetben az igazgató rövidített órák tartását rendelheti el.

A csengetés időrendje

1. óra:	8-tól	8.45-ig	5 perces szünet
2. óra:	8.50-től	9.35-ig	15 perces szünet
3. óra:	9.50-től	10.35-ig	5 perces szünet
4. óra:	10.40-től	11.25-ig	5 perces szünet
5. óra:	11.30-tól	12.15-ig	5 perces szünet
6. óra:	12.20-tól	13.05-ig	
A főétkezésre biztosított szünet			35 perc
7. óra	13.40	14.25	5 perces szünet
8. óra	14.30	15.15	

- c) Becszengetés után a tanulók fegyelmезetten várják a pedagógust az osztályterem, illetve az órarend szerint kijelölt szaktantermek előtt. A szaktantermekbe és az **osztálytermekbe** csak a szaktanár engedélyével lehet belépni.
A szakmai gyakorlat 8-15 óráig tart.

Azt a tanulót, aki a becsengetés után érkezik meg, késett tanulónak kell a naplóba bejegyezni a késés időtartamának feltüntetésével, minden más esetben hiányzóként. Ez alól csak méltányolható esetben lehet eltérni.

- d) Tanítási időben az iskola területét csak az **osztályfőnök, távolléte esetén az intézményvezető, vagy helyettese engedélyével hagyhatják el a tanulók**. Az iskola épületét engedély nélkül elhagyó tanulókért felelősséget nem vállal az iskola.
- e) A tanterembe belépő tanárt, látogatót a tanulók felállással üdvözlöik, a gyakorlati foglalkozások kivételével.
- f) A szakiskolai tanulók számára abban az esetben, ha a napi gyakorlati képzési idő a négy és fél órát meghaladja, a tanuló részére legalább 30 perc, megszakítás nélküli szünetet a képzési időn belül biztosítani kell.
- g) A szakiskolai tanulókat a tanulmányokat befejező szakmai vizsga előtt a vizsgára való felkészülés céljára legalább tíz nap felkészülési idő illeti meg.

8. Egyéb foglalkozások rendje

- a) Az egyéb foglalkozásokra a tanulók a szülő aláírásával jelentkezhetnek. A felvett tanulónak a foglalkozáson való részvétele kötelező, a mulasztás a kötelező tanórai órákéval azonos megítélésű.
- b) Kiskorú tanuló esetén a tantárgyválasztás jogát a szülő gyakorolja. A szülő ezt a jogát attól az évtől kezdődően, amelyben gyermeke a tizennegyedik életévét eléri – ha a gyermek nem cselekvőképtelen –, gyermekével közösen gyakorolja.
- c) Ha a tanulót kérelmére felvették az egyéb foglalkozásra, a tanítási év végéig köteles azon részt venni.

9. Magatartási szabályok

- a) A tanulók az iskolai rendezvényekhez (kulturális, szabad-idős rendezvény, sportrendezvény, stb.) ingyenesen igénybe vehetik az iskolai helyiségeket. Azok használata során okozott kárért a vonatkozó szabályok szerinti felelősséggel tartoznak.
- b) A rendezvényeken tanári felügyelet szükséges.
- c) A rendezvényt legalább két héttel korábban az iskolavezetésnek be kell jelenteni.
- d) A tanteremben nem megengedett és balesetveszélyes a futkározás, kergetőzés, székek dobálása, padok emelgetése, a verekedés.
- e) A folyosón tilos a futkározás, verekedés, az osztályok a számukra kijelölt helyen tartózkodjanak.
- f) Tilos a korláton áthajolni, a lépcsőn ugrálni, lökdösődni, ablakon kihajolni, ki- és bedobálni tárgyakat.
- g) Tilos bárhol is verekedni, dohányozni az udvaron sem lehet. Az udvar növényeit, a fákat tönkretenni, kavicsal dobálózni szintén tilos.
- h) Magatartásával, öltözetével nem botránkoztathatja meg környezetét, viselkedésével tiszteletben kell tartania a közösség erkölcsi értékrendjét, tiszteletben kell tartania a közösségi együttélés normáit.

- i) Nem hozhat az iskola területére olyan eszközt, tárgyat (pl. petárda, pirotechnikai eszköz, zajforrás) vagy anyagot (alkohol, kábítószer stb.), amely alkalmas saját maga, vagy társai, vagy az intézmény dolgozóinak veszélyeztetésére, illetve a művelődéshez való jog érvényesítéséhez szükséges feltételek megteremtését, fenntartását zavarja, akadályozza.
- j) A pedagógiai program végrehajtásához kapcsolódó iskolán kívüli rendezvényeken elvárt tanulói magatartás megegyezik a házirend magatartási szabályaival.

10. Felszerelés

- a) A tanulók a napi tanítási órákhoz szükséges felszereléssel érkeznek az iskolába. Az iskolai munkához, és a mindennapi élethez nem tartozó tárgyakat ne hozzanak magukkal.
- b) A mobiltelefonokat a tanítási órákon kötelező kikapcsolni.
- c) Az ellenőrző könyvet (tájékoztató füzetet) mindenki naponta köteles magával hozni, a kapott osztályzatokat bejegyezni, szülőjével aláíratni.
- d) Hiányzó házi feladat, felszerelés miatt nem adható osztályzat.
- e) Az iskolába nagyobb értékű pénzt, vagy értékű tárgyat a tanulók ne hozzanak, ezekért az iskola anyagi felelősséget nem vállal. Az iskola területére veszélyes eszközök behozatala szigorúan tilos! A tanítási órák, iskolai rendezvények időtartama alatt a foglalkozások rendjét zavaró tárgyak (mobil telefon, rádió, sétálómagnó, újság, stb.) használata tilos. A szaktanárnak a zavarás megszüntetéséről intézkednie kell.

11. Öltözködés

- a) A tanulók a kabátjukat csak a számunkra kijelölt helyen tárolhatják. A kabát zsebében értékű tárgyat, pénzt, igazolványt ne hagyjanak.
- b) A tanuló személye, felszerelése legyen iskolába illő, tiszta és gondozott.
- c) Ünnepeleken és vizsgákon a lányok viselete: sötét szoknya, fehér blúz, alkalmi cipő, a fiúk: sötét nadrág, fehér ing, alkalmi cipő.
- d) A testnevelési órákon csak az iskola által előírt tornafelszerelésben lehet részt venni. Tornafelszerelést a szekrényben tárolni csak azokon a napokon szabad, amikor szükség van rá.

12. A hetes feladatai

- a) A hetesi beosztás egy hétre szól.
- b) A hetesek feladata a hiányzók számontartása, jelentése.
- c) A csengetés után 5 perccel jelentik az irodában, ha nem érkezett meg a tanár.
- d) Gazdái az osztályteremnek: gondoskodnak krétáról, szivacsról, a tábla és a tanterem tisztaságáról, szünetekben szellőztetnek, az esetleges baleseteket, a termekben tapasztalt hiányosságokat, rongálásokat jelentik az osztályfőnöknek.
- e) A hetesi sorrendet az osztályfőnök határozza meg.

13. A tanulók jutalmazásának elvei és formái

- a) Azt a tanulót, aki tanulmányi munkáját képességeihez mérten kiemelkedően végzi, vagy példamutató magatartást tanúsít, hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez, az iskola dicséretben részesíti, illetve jutalmazza.
- b) Az iskola ezen túlmenően jutalmazza azt a tanulót, aki
  - eredményes kulturális tevékenységet folytat,
  - kimagasló sportteljesítményt ér el,
  - a közösségi életben tartósan jó munkát végez.
- c) Az iskolában elismerésként a következő dicséretetek adhatók:
  - szaktanári
  - napközi-tanulószoba vezetői
  - osztályfőnöki
  - igazgatói
  - nevelőtestületi dicséret.
- d) Az egész évben kiemelkedő munkát végzett tanulók tantárgyi, szorgalmi és magatartási dicséretét a bizonyítványba kell bevezetni. Ezek a tanulók a tanév végén könyvvel jutalmazhatók.
- e) A jutalmak odaítéléséről - a pedagógusok és az osztályközösség javaslatának meghallgatása után - az osztályfőnök dönt.
- f) Az a tanuló, akinek kiemelkedő a teljesítménye, jutalmát a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt nyilvánosan veszi át.

14. Fegyelmező intézkedések formái és alkalmazásának elvei

- a) A házirendben foglaltak megsértése fegyelmező, ill. fegyelmi intézkedést von maga után.
- b) Büntetési fokozatok különös tekintettel a következő vétségekért is adhatók:
  - Tiltott dohányzás esetén.
  - Szeszecital, kábítószer fogyasztása az iskola területén vagy bármilyen jellegű iskolai rendezvényen.
  - Ittasan vagy más szer befolyása alatt jelenik meg az iskolában, iskolai rendezvényen (az iskola területén kívül is, ha azt a rendezvényt az iskola szervezi).
  - Ünnepeken való ünnepélyes megjelenés, illetve részvétel elmulasztása esetén.
  - Szándékos károkozásért.
  - Tiszteletlen viselkedésért.
  - Az óra, a foglalkozás rendjének tudatos, szándékos megsértésért.
  - Az iskola hírnevének, tekintélyének rontásáért.
  - Igazolatlan hiányzásért.
  - Mobiltelefon tiltott helyen vagy időpontban való használata (pl. tanítási óra, iskolai rendezvény).
  - Tanulmányi munka elhanyagolásáért.

- Valamint minden más esetben, amely sérti az intézményben dolgozók (tanárok, alkalmazottak, diákok) emberi méltóságát és személyiségi jogait, sérti az iskola és szervezeti és működési rendjét, házirendjében, pedagógiai programjában megfogalmazottakat.
- c) A tanulóval szemben az alábbi fegyelmező intézkedés hozható:
  - szóbeli figyelmeztetés
  - osztályfőnöki vagy igazgatói írásbeli intés.
- d) Szóbeli figyelmeztetés lehet
  - szaktanári: a tantárgy követelményeinek nem teljesítése, felszerelés hiánya, házi feladat többszöri hiánya, valamint az órákon, foglalkozásokon előforduló többszöri fegyelmezetlenség miatt,
  - ügyeletes tanári: tanítás előtt, vagy az óráközi szünetekben történt fegyelmezetlenség miatt, és
  - osztályfőnöki: a tanuló halmozottan jelentkező tanulmányi és magatartásbeli kötelezettségzegése és a házirend enyhébb megsértése, igazolatlan mulasztás miatt.
- e) Az osztályfőnöki írásbeli intés az osztályfőnöki szóbeli figyelmeztetés után adható, kivéve, ha a cselekmény súlya az azonnali intés alkalmazását teszi szükségessé.
- f) Az igazgatói írásbeli intést a körülmények mérlegelésével az osztályfőnök kezdeményezi.
- g) A fegyelmező intézkedések alkalmazásánál a fokozatosság elve érvényesül, amelytől indokolt esetben a vétség súlyára való tekintettel el lehet térni.
- h) A fegyelmi eljárást a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 53-60.§-a szerint kell lefolytatni.

15. A tanuló távolmaradása és annak igazolása

- a) Kötelező a tanuló részvétele
  - a tanítási órákon, kivéve, ha jogszabály alapján ez alól felmentést kapott
  - iskolai rendezvényeken, ünnepélyeken, diáknapon.
- b) A mulasztás igazolt, ha
  - a tanuló - kiskorú tanuló esetén a szülő írásbeli kérelmére - előzetesen engedélyt kapott a távolmaradásra. (1 vagy 2 óráról a szaktanár, 2-nél több óráról, de maximum 3 napról az osztályfőnök, 3 napnál hosszabb időtartam esetén az igazgató adhat engedélyt.
  - a tanuló beteg volt, és azt megfelelően igazolja;
  - a tanuló hatósági intézkedés vagy egyéb alapos indok miatt nem tudott kötelezettségének eleget tenni.
- c) Ha a távolmaradást nem igazolják, a mulasztás igazolatlan.
- d) A tanítási órákról való hiányzást a tanuló köteles szülője (gondviselője) nyilatkozatával ellenőrző útján az első osztályfőnöki óráig, de legkésőbb 8 napon belül igazolni.
A szülő egy tanévben maximum 3 nap távollétet igazolhat.
Az előreláthatóan 1 tanítási napot meghaladó hiányzás okáról az osztályfőnököt tájékoztatni kell a távolmaradás első napján.

16. A mulasztás következményei

- a) Ha a tanuló időben és hitelt érdemlően nem igazolta távolmaradását, mulasztása igazolatlan.
- b) Az iskola az osztályfőnökön keresztül köteles a szülőt értesíteni a tanköteles tanuló első igazolatlan mulasztásakor, nem tanköteles korú tanuló esetén abban az esetben, ha az igazolatlan mulasztás eléri a tíz órát. Az értesítésben fel kell hívni a szülő figyelmét az igazolatlan mulasztás következményeire.
- c) Ha az iskola értesítése eredménytelen marad, és a tanuló ismételten igazolatlanul mulaszt, az iskola a gyermekjóléti szolgálat közreműködését igénybe véve megkeresi a tanuló szülőjét.
- d) Ha a tanuló igazolatlan mulasztása egy tanítási évben eléri a tíz tanítási órát vagy egyéb foglalkozást, az iskola igazgatója - a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről szóló 331/2006. (XII. 23.) Korm. rendeletben foglaltakkal összhangban – értesíti a tanuló tényleges tartózkodási helye szerint illetékes gyámhatóságot, a gyermekvédelmi szakellátásban nevelkedő tanuló esetén a területi gyermekvédelmi szakszolgálatot, tanköteles tanuló esetén - gyermekvédelmi szakellátásban nevelkedő tanuló kivételével - a gyermekjóléti szolgálatot.
- e) Ha a tanköteles tanuló igazolatlan mulasztása egy tanítási évben eléri a harminc tanítási órát és egyéb foglalkozást, az iskola a mulasztásról tájékoztatja az általános szabálysértési hatóságot - a gyermekvédelmi szakellátásban nevelkedő tanuló kivételével -, valamint ismételten tájékoztatja a gyermekjóléti szolgálatot, amely közreműködik a tanuló szülőjének az értesítésében, továbbá gyermekvédelmi szakellátásban nevelkedő tanuló esetén a területi gyermekvédelmi szakszolgálatot.
- f) Ha a tanköteles tanuló igazolatlan mulasztása egy tanítási évben eléri az ötven tanítási órát és egyéb foglalkozást, az iskola igazgatója haladéktalanul értesíti a tanuló tényleges tartózkodási helye szerint illetékes gyámhatóságot.
- g) Ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen:
  - az iskolai nevelés pedagógiai szakaszában a kétszázötven tanítási órát,
  - a szakképesítés megszerzésére felkészítő évfolyamon az elméleti tanítási órák húsz százalékát, egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát meghaladja, és emiat a tanuló teljesítménye tanítási év közben nem volt érdemjeggyel értékelhető, a tanítási év végén nem minősíthető, kivéve, ha a nevelőtestület engedélyezi, hogy osztályozóvizsgát tegyen.
- h) Ha a tanuló teljesítménye a tanítási év végén nem minősíthető, tanulmányait évfolyamismétléssel folytathatja.
- i) Ha a tanuló mulasztásainak száma már az első félév végére meghaladja a meghatározott mértéket, és emiat teljesítménye érdemjeggyel nem volt minősíthető, félévkor osztályozóvizsgát kell tennie.
- j) A nevelőtestület az osztályozó vizsga engedélyezését csak akkor tagadhatja meg, ha a tanuló igazolatlan mulasztásainak száma meghaladja a húsz tanórai foglalkozást, és az iskola eleget tett értesítési kötelezettségének.
- k) Ha a tanulónak a gyakorlati képzésről való igazolt és igazolatlan mulasztása egy tanévben meghaladja a gyakorlati képzési idő (óraszám) 20%-át, a tanuló tanulmányait

csak az évfolyam megismétlésével folytathatja. Ha a gyakorlati képzést tanulószereződés keretében gazdálkodó szervezet végzi, az évfolyam megismétléséhez a gazdálkodó szervezet hozzájárulása is szükséges.

- l) A tanuló mulasztása a k) pontban meghatározott mértéket eléri, de igazolatlan mulasztása nincs és szorgalma, elért teljesítménye alapján úgy ítélt meg, hogy mulasztását a következő tanév megkezdéséig pótolja, illetőleg az előírt gyakorlati követelményeket teljesíteni tudja, mentesíthető az évfolyam megismétlésének kötelezettsége alól. Az ügyben az iskola nevelőtestülete dönt, a gazdálkodó szervezetenél folyó gyakorlati képzés esetén a gazdálkodó szervezet javaslatára.
- m) Ha a tanuló igazolt és igazolatlan mulasztása az összefüggő szakmai gyakorlatról meghaladja az összefüggő szakmai gyakorlati képzési idő (óraszám) húsz százalékát, de
  - igazolatlan mulasztása nincs, vagy
  - az igazolatlan mulasztása nem haladja meg az összefüggő szakmai gyakorlati képzési idő (óraszám) **öt százalékát** és az igazolatlan mulasztását pótolta, és a következő tanév megkezdéséig pótolja az előírt gyakorlati követelményeket, a tanuló magasabb évfolyamra léphet, amennyiben a gyakorlati képzés szervezője ezt igazolja.
  - A magasabb évfolyamra lépés kérdésében a gyakorlati képzés szervezőjének javaslatára az iskola nevelőtestülete dönt.
- n) A gyakorlati képzést folytató szervezet köteles értesíteni az iskolát a tanuló gyakorlati képzésről való első alkalommal történt igazolatlan mulasztásakor.
- o) Ha a tanuló gyakorlati képzésen való igazolatlan mulasztása egy tanítási évben eléri a tíz órát, a harminc órát, az ötven órát, a gyakorlati képzést folytató szervezet a mulasztásról minden esetben újabb értesítést küld az iskolának.
- p) A tanköteles tanuló kivételével megszűnik a tanulói jogviszonya annak, aki egy tanítási évben belül igazolatlanul harminc tanítási óránál többet mulaszt, feltéve hogy az iskola a tanulót, kiskorú tanuló esetén a szülőt legalább két alkalommal, írásban figyelmeztette az igazolatlan mulasztás következményeire.
- q) A tanulói jogviszony megszűnéséről az iskola írásban értesíti a tanulót, kiskorú tanuló esetén a szülőt, továbbá minden esetben a tanuló állandó lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes regionális egészségbiztosítási pénztárat.
- r) Az az osztály, amelyben egy adott félévben az egy főre jutó hiányzás nem haladja meg a 25 órát (ezen belül az igazolatlan hiányzások száma a 0,5 órát), a következő félévben 1 tanításmentes nap igénybevitelére jogosult, melyet az osztályfőnökkel együtt osztályközösségi célokra használhat fel.
- s) Az a tanuló, aki egész évben egyetlen órát sem hiányzott igazgatói dicséretben részesül.

17. Az osztályozó, javító, különbözeti vizsgák

- a) A félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához a tanulónak osztályozó vizsgát kell tennie, ha
  - felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétele alól,
  - engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben, illetve az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget.

- a 12. pontban meghatározott időnél többet mulasztott, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet.
- b) A tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kell megszervezni.
- c) Pótló vizsgát tehet a vizsgázó, ha a vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné. A vizsgázónak fel nem róható ok minden olyan, a vizsgán való részvételt gátló esemény, körülmény, amelynek bekövetkezése nem vezethető vissza a vizsgázó szándékos vagy gondatlan magatartására.
- d) Ha a tanuló a tanév végén legfeljebb három tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott, javítóvizsgát tehet.
- e) Javítóvizsga letételével folytathatók a tanulmányok akkor is, ha a tanuló az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik.
- f) A vizsgázó javítóvizsgát az iskola igazgatója által meghatározott időpontban, az augusztus 15-étől augusztus 31-éig terjedő időszakban tehet. Szakmai gyakorlatból akkor lehet javítóvizsgát tenni, ha a gyakorlati képzés szervezője azt engedélyezte.

18. A tanulmányok alatti vizsgák követelményei tantárgyanként, évfolyamonként

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM 2-8. évfolyam

2. évfolyam

- Tudja gondolatait egyszerűen kifejezni szóban. Gyarapodjon szókincse.
- Értse a szóbeli közléseket, utasításokat (tanórán és saját élethelyzetében).
- Értse meg a tanári közlést a nyelv egységeire vonatkozóan. Legyen képes egyszerű üzenetek átadására.
- Tudjon kérdésekre korának, és fejlettségének megfelelő választ adni.
- Tudja elmondani saját személyi adatait.
- Ismerje az olvasás teljes jelrendszerét, az egyéni sajátosságok figyelembevételével
- Tudjon ismert szöveget szótagolással, illetve lassú szóképes formában olvasni
- Tudjon olvasni szavakat, mondatokat, rövid szövegeket ütemes szótagoló, illetve lassú szóképes formában
- Tudja bizonyítani a szövegértést feladatok megoldásával.
- Ismerje az írás teljes jelrendszerét.
- Kis és nagybetűket megfelelően alakítsa és kapcsolja.
- Legyen képes szavakat, rövid mondatokat írott és nyomtatott szövegről másolni, illetve 3-4 betűből álló előzetesen megbeszélte szavakat tollbamondás után leírni.
- Írása legyen olvasható, rendezett
- Törekedjen a mondatkezdő nagybetű és a mondatvégi írásjelek használatára
- Becsülje meg a könyveket.

- Legyen képes 3-4 mondókát vagy verset elmondani.
- Ismerje fel életkorának megfelelően az erkölcsi és esztétikai értéket.

3. évfolyam

- Segítséggel tudjon képekről mondatot alkotni. Törekedjen a tiszta, érthető beszédre.
- Tudjon ismert szöveget kifejezően olvasni.
- Segítséggel tudja a szövegértést bizonyítani feladatok megoldásával, néma, értő olvasással is.
- Állapítsa meg eseményképek segítségével a mondatok időrendi sorrendjét.
- Legyen képes írott és nyomtatott szövegről másolni.
- Törekedjen a mondatkezdő nagybetű és a mondatvégi írásjelek használatára.
- Legyen képes a látó-halló tollbamondás után tömönmondatot leírni.
- Tudja leírni a személyi adatait (név, lakóhely, utca, szám)
- Ismerje és segítségével alkalmazza a helyesírás szabályszerűségeket a tanult ismeretei körében.
- Segítséggel csoportosítson szavakat kérdések alapján jelentésük szerint.
- Ismerje fel a mondatfajtákat a beszélő szándéka szerint.
- Fogadja el és alkalmazza könyvtárban való viselkedés normáit.
- Legyenek ismeretei a mesék és versek köréből.
- Tudjon legalább 2 rövid verset szöveghűen elmondani.
- Segítséggel tudjon rövid mesét dramatizálni.

4. évfolyam

- Tudjon a mindennapi érintkezés nyelvi formáinak megfelelően megnyilatkozni.
- Adjon a kérdésekre adekvát választ a szituációnak megfelelően
- Legyen képes összefüggő szóbeli szöveg alkotására kevés segítséggel
- Törekedjen a szóképes, illetve folyamatos olvasásra, megfelelő hangsúllyal.
- Tudja segítséggel az olvasmányok tartalmát röviden elmondani
- Rendelkezzen elemi szintű műfaji ismeretekkel: próza és vers
- Segítséggel legyen képes az olvasás és az írás eszközszerű használatára a feladatok megoldásában
- Legyen írásképe tiszta, rendezett, jól olvasható.
- Tudjon rövid szöveget pontosan másolni.
- Alkalmazza a tanult nyelvtani szabályokat tollbamondásnál és emlékezetből írásnál a begyakorolt szókészlet körében.
- Tudjon 4 – 5 mondókát, verset, vers részletet szöveghűen elmondani úgy, hogy közben törekedjen a vers hangulatának kifejezésére.
- Vegyen részt dramatikus játékokban, bábos megjelentésekben
- Legyen elemi ismerete a könyvtárról (viselkedés, könyvek helye, rendje, a könyvtárhasználat szabályai)
- Tudjon tájékozódni a Gyermeklexikonban

5. évfolyam

- Ismerje és alkalmazza az emberi kapcsolatfelvétel illemszabályait.
- Próbálja alkalmazni a tanult ismereteket a mindennapi kommunikációs helyzetekben.
- Válgjon igényévé az értelmes, kifejező beszédmod.
- Vegyen részt dramatizálásban, bábos megjelenítésben.
- Törekedjen beszédének és mozgásának összehangolására.
- Segítséggel alkalmazza a tanult nyelvi elemeket (hang – szótag – szótő – toldalék – szó)
- Segítséggel alkalmazza a tanult helyesírási és nyelvhelyességi szabályokat.
- Alkalmazza az elválasztás szabályait.
- Legyen képes az olvasás és írás eszközsintű használatára a feladatok megoldásában.
- Segítséggel tudjon beszámolni tématarással olvasmányokról, ill. élményekről.
- Tudjon közös előkészítés után 4-5 mondatnyi írásbeli fogalmazást alkotni.
- Ismerje fel a tanult műfajokat az elbeszélő és a verses irodalom köréből.
- Legyen képes segítséggel az olvasás útján történő ismeretszerzésre, tények, adatok kiemelésére.
- Irányítással tudjon olvasnivalót választani adott témához.
- Tudja megkülönböztetni a könyvet – folyóiratot – újságot.
- Tudjon emlékezetből felidézni egyszerű szövegeket, memorizálni verseket.

6. évfolyam

- Tudjon a mindennapi érintkezés nyelvi formáinak megfelelően megnyilvánulni.
- Törekedjen a helyes köznyelvi ejtésre, a kommunikációs helyzetekben a normák tartására.
- Mondanivalóját segítséggel fogalmazza meg.
- Előkészítés után tudjon bábokkal improvizációkat végezni.
- Legyen tájékozott a megismert szófajok körében, és igyekezzen fokozott önállósággal alkalmazni az ezekhez kapcsolódó nyelvtani szabályokat.
- Alkalmazza a tanult helyesírási szabályokat.
- Használja a helyesírási normának megfelelően a mondatkezdést és befejezést.
- Alkalmazza a tanulmányai során megismert szavak helyesírását, fokozott önállósággal jelölje a kiejtéstől eltérő hangkapcsolatokat.
- Tudjon 5-6 mondatot hibátlanul, szép külalakkal másolni.
- Tollbamondásnál alkalmazza a tanult nyelvtani szabályokat.
- Legyen képes önálló hibajavításra.
- Rendelkezzen fogalmazási alapismeretekkel, irányítással tudjon képeslapot, meghívót írni.
- Legyen képes segítséggel összefüggő (5-6 mondatos) szóbeli és írásbeli szövegalkotásra a tanult szövegszerkesztés szabályainak alkalmazásával.
- Legyen képes néma olvasással egyszerű stílusú, kb. egyoldalmi gyermekeknek szóló ismeretterjesztő
- szöveg áttekintésére, megértésére – adott szempontok alapján.
- Legyen képes ismert szöveg jó tempójú, értelmes hangos olvasására, elemezze irányítással tartalmi és formai szempontból az olvasottakat.

- Tudjon néhány fontos adatot ismertetni, megnevezni irodalmi művekből (helyzet, helyszín, szereplők, főhős életútja, cselekmény menete, érzelmek).
- Ismerje fel a tanult irodalmi művekben a pozitív és negatív hősöket, tudjon véleményt nyilvánítani irányítással – a művekkel kapcsolatban.
- Tudja az irodalmi művek megadott részleteit memoriterként felidézni.
- Legyenek ismeretei a tanult írók, költők legfontosabb életrajzi adatairól.
- Tájékozódjon a könyvtárban és segítséggel tematikusan válogasson, olvasnivalót önállóan válasszon.
- Fokozott önállósággal használja a Helyesírási szótárt és a Magyar értelmező kéziszótárt.

7. évfolyam

- Legyen képes összehangolni verbális megnyilvánulásait a testbeszéddel.
- Udvariasan működjön együtt a felnőtt és kortárs beszédpartnerekkel.
- Törekedjen a mindennapi beszédben a kulturált és pontos megfogalmazásra.
- Társaival együttműködve – aktívan – vegyen részt a dramatikus játékokban.
- Legyen képes segítséggel értelmezni és alkalmazni a tanult nyelvtani és nyelvhelyességi ismereteket.
- Használja a tanult szófaji ismereteket.
- Ismerje fel a tanult mondatszerkezeteket.
- Legyen jártas mondatok elemzésében.
- Alkalmazza a tanult, gyakorolt helyesírási szabályokat. (helyesírásunk alapelvei)
- Önállóan tudjon önellenőrzést, hibajavítást végezni.
- Rendelkezzen adottságainak megfelelő írásmóddal, írástempóval különböző feltételek mellett: másolás, diktálás, önálló írás.
- Segítségnyújtás mellett legyen képes szövegelemző műveletekre szóban, írásban.
- Segítséggel végezzen szövegtömörítést.
- Segítséggel tudjon vázlatot készíteni.
- Tanári segítséggel tudjon összefüggően beszámolni az olvasott eseményekről és az azok által szerzett élményeiről (helyzetek; jellemek; érzelmek; gondolatok; összefüggések).
- Tudjon önállóan tájékozódni a könyvtárban.
Lehetőség szerint vegyen részt színházi előadáson, tartsa be a színházlátogatás szabályait.

8. évfolyam

- Tudjon kapcsolatot felvenni, fenntartani, kommunikációs helyzetben szándékot, véleményt nyilvánítani.
- Tartsa tiszteletben mások véleményét.
- Vegyen részt a készségfejlesztő gyakorlatokban, a közös dramatikus játékokban és az alapszintű elemző beszélgetésekben.
- Alkalmazza a metakommunikációs technikákat.
- Tudja a szemelvények megjelölt részeit memoriterként idézni.
- Legyen képes felkészülés után szépirodalmi művek igényes felolvasására.

- Legyenek alapvető ismeretei az egyszerű mondatok köréből (mondatrészek felismerése; szó szerkezetek).
  - Legyenek ismeretei a szóalkotási módokról.
  - Próbálja felismerni a nyelvi szövegben a tanult hangtani, szó- és alaktani, mondattani jelenségeket.
  - Használja a helyesírási segédkönyveket.
  - Tudja segítségnyújtás mellett az egyszerűbb szövegelemző műveleteket szóban és írásban elvégezni.
  - Értse a tanultakhoz kapcsolódó köznapi, szaknyelvi irodalmi szókincset.
  - Mutasson elemi tájékozottságot – szóban és írásban – a leírás műfajában.
  - Alkalmazza fogalmazási ismereteit a mindennapi élethelyzetekben.
  - Segítséggel tudjon ismert, megértett rövid szöveget szóban és írásban tömöríteni.
  - Legyen képes kitölteni a mindennapi élet alapvető, egyszerűbb hivatalos iratait (feladóvevény, pénzesutalvány, csekk, hivatalos levél, kérvény). Ismerje ezek formai követelményeit, tudjon tájékozódni a kitöltés módjáról.
  - Legyen képes az olvasott művekben megjelenített emberi problémákat, kapcsolatokat, élethelyzeteket, erkölcsi kérdéseket megnevezni, bemutatni olvasónaplóban, feljegyzés, vázlat, jellemzés vagy elbeszélés formájában.
  - Legyenek alapismeretei a tömegkommunikációs helyzetekről és műfajokról (hír, tudósítás, glossza, interjú, riport, hirdetés), tudja, hogy melyektől várható el a szigorú objektivitás igénye.
  - Fokozódó önállósággal legyen képes az információk értelmezésére, tolmácsolására.
  - Ismerje a tömegkommunikációs eszközök szerepét a közvélemény tájékoztatásában és befolyásolásában.
- Fejlődjön a tömegkommunikációs eszközökkel terjesztett információk, tartalmak igényes választásokon alapuló formája

MATEMATIKA 2-8. évfolyam

2. évfolyam

- Tudjon ciklikus sorokat folytatni.
- Legyen képes legalább háromelemű szekvencia felidezésére.
- Tudjon a megismert tulajdonságok alapján csoportosítani.
- Tudjon kész csoportokat egy tulajdonsággal elnevezni.
- Legyen biztos számfogalma 10-as számkörben.
- Legyen jártas 20-as számkörben.
- Jártasság összeadás, kivonás elvégzésében 10-es számkörben eszközhasználat nélkül.
- Tudja az egyszerű szöveges feladatot művelettel megjeleníteni, lejegyezni segítséggel.
- Ismerjen fel összefüggéseket személyek, tárgyak, számok között.
- Tudja kifejezni a felismert összefüggéseket tevékenységgel, szóval.
- Legyen képes dolgokat egymáshoz rendezni.
- Tudjon egyszerű sorozatokat alkotni megadott szabály alapján.

- Gyűjtsön elemi tapasztalatokat a hosszúság, a tömeg, az űrtartalom méréséhez.
- Ismerje fel és használja a nevét a tanult síkidomoknak (kör, négyszög, háromszög)
- Ismerje a tanult pénzürméket (5 Ft, 10 Ft, 20 Ft).

3. évfolyam

- Legyen jártas a tulajdonságok változásainak megfigyelésében, megfogalmazásában.
- Tudjon igaz és nem igaz állításokat mondani kész halmazokról.
- Legyen jártas az állítások igazságának eldöntésében.
- Legyen biztos számfogalma 20-as számkörben.
- Legyen tájékozott a 100-as számkörben.
- Legyen jártas a kétjegyű számok írásában, olvasásában.
- Összeadás, kivonás 10-es számkörben készségszinten, összeadás, kivonás 20-as számkörben analógia segítségével.
- Tudjon önállóan megoldani egyszerű szöveges feladatot.
- Legyen képes konkrét és matematikai relációk felfedezésére.
- Tudjon megfogalmazni felismert kapcsolatokat.
- Legyen képes egyszerű sorozatok folytatására, fogalmazzon meg szabályt egyszerűbb esetekben.
- Gyakorlott legyen a tanult szorzó – és bennfoglaló táblákban.
- Ismerje fel a kockát, téglatestet, gömböt, hengert, négyzetet, kört, háromszöget, tudjon előállítani testeket gyurmából, síkidomokat vágással, tépéssel, rajzolással.
- Ismerje a szabvány mértékegységeket: m, dm l, dl, kg, Ft, egész óra, nap, hét
- Ismerje a tanult pénzürméket (5Ft, 10Ft, 20Ft, 50 Ft, 100 Ft).

4. évfolyam

- Tudjon alaphalmazokon adott tulajdonságú részhalmazt előállítani.
- Tudjon megfogalmazni egyszerű állításokat és azok tagadását.
- Legyen számfogalma 100-as számkörben.
- 100-as számkörben tízes átlépés nélkül analógia és eszközök segítségével készségszinten tudjon összeadni és kivonni.
- Legyen jártas 20-as számkörben a tízes átlépéses összeadásban és kivonásban.
- Értse a szorzás, bennfoglalás és a részekre osztás tartalmát.
- Ismerje a tanult szorzó és bennfoglaló táblákat.
- Tudjon önállóan megoldani egyszerű szöveges feladatokat.
- Legyen jártas egyszerű relációk értelmezésében, kifejezésében, megfogalmazásában.
- Legyen jártas a számok nagyságának összehasonlításában.
- Ismerje fel az egyszerű sorozat képzésének szabályát és tudja azt megfogalmazni.
- Tudjon egyszerű állandó különbségű számsorozatot folytatni mindkét irányban.
- Ismerje a téglalap és a négyzet tulajdonságait.
- Ismerje fel, nevezze meg a kockát, a téglatestet és a gömböt.
- Szerezzen ismereteket a négyzet és a téglalap területének méréséről, számításáról a mért adatok alapján.

- Ismerje a tanult szabvány mértékegységeket (m, dm, cm, l, dl, kg, dkg, Ft, nap, óra, perc). Ismerje és használja a tanult pénzürméket.

5. évfolyam

- Tudja kiválogatni két halmaz közös elemeit.
- Tudja alkalmazni a csoportosítást, a részhalmaz-képzést más matematikai témakörökben.
- Értse és használja értelmesen tanult logikai kifejezéseket.
- Tudja a háromjegyű számokat írni, olvasni.
- Legyen biztos számfogalma 100-as számkörben.
- Legyen tájékozott 1000-es számkörben.
- Értse a tört- és a negatív szám fogalmát.
- Számoljon szóban készségszinten 100-as számkörben.
- Legyen jártas a szorzó és bennfoglaló táblákban.
- Legyen jártas az írásbeli műveletek megoldásában.
- Ismerje az írásbeli szorzás, osztás lejegyzésének módját.
- Ismerje és alkalmazza a zárójel műveleti sorrendet meghatározó jelentését.
- Legyen képes a szóveges feladat adatait önállóan rendezni és feladattervet készíteni.
- Legyen képes 2 műveletet tartalmazó szóveges feladatok megoldására segítséggel.
- Legyen képes összefüggések felismerésére a matematika, különböző témaköreiben.
- A matematikai feladatokban felismert és megfogalmazott szabályokat tudja lejegyezni.
- Legyen jártas változó különbségű számsorozatok folytatásában.
- Tudjon mennyiségeket különböző módon kifejezni.
- Növekedjen gyakorlottsága a gyakorlati mérésekben.
- Legyen jártas a kerületszámításban. Tudja a négyzet és a téglalap kerületét kiszámítani.
- Legyen gyakorlata a szerkesztőeszközök használatában.
- A valószínűségi kísérletek eredményeiben tudjon tájékozódni.

6. évfolyam

- Legyen képes a tanuló két halmaz metszetének egyesítésének előállítására, elemszámok megállapítására.
- Értse és használja helyesen a tanult logikai kifejezéseket.
- Legyen biztos számfogalma 1.000-es számkörben.
- Legyen jártas 10.000-es számkörben.
- Értse a közönséges tört szám és a negatív szám fogalmát.
- Tudjon készségszinten számolni ezres számkörben.
- Szorzó, bennfoglaló táblák használata.
- Legyen jártas a szorzásban, osztásban egyjegyű szorzó és osztó esetén.
- Legyen képes egyszerű szóveges feladat adatait önállóan rendezni és feladattervet készíteni.
- Legyen jártas a természetes számok nagyság szerinti összehasonlításban, tízezres számkörben.
- Tudjon változó különbségű sorozatot folytatni.

- Legyen tapasztalata hányados sorozatok alkotásában.
- Legyen képes egyszerű összefüggések felismerése, lírására.
- Tudjon csoportosítani testek és síkidomokat a tanult tulajdonságok alapján.
- Ismerje a tanult mértékegységeket és a tanult mértékegységek között viszonyszámokat.
- Legyen jártas a mennyiségek átváltásában a gyakorlati mérések, illetve analógia alapján.
- Legyen jártas a szögmérő használatában, a szögek mérésében.
- Tudja négyzet és téglalap területét lefedéssel mérni.
- Tudja szerkeszteni a tanult geometriai alakzatokat.
- Gyűjtsön adatokat, szerezzen tapasztalatokat a legyezési módban.
- Értse a biztos és a lehetetlen kifejezéseket.

7. évfolyam

- Legyen képes halmazok kapcsolatának vizsgálatára.
- Értse és használja a tanult logikai kifejezéseket.
- Legyen biztos számfogalma 10.000-es számkörben.
- Legyen jártas 100.000-es számkörben.
- Legyen jártas a racionális számok körében.
- Tudjon szorozni, osztani egyjegyű szorzóval, osztóval egész számokat.
- Tudjon összeadni, kivonni egész számokat és tizedes törteket.
- Legyen jártas a kétjegyű szorzóval való szorzásban.
- Tudjon azonos nevezőjű törteket összeadni, kivonni, tört számokat szorozni és osztani egész számmal.
- Tudjon összetett szöveges feladatból adatokat önállóan rendezni, hozzá feladattervet készíteni, megoldani azt.
- Legyen ismerete az azonos nevezőjű, illetve az azonos számlálójú közönséges törtek összehasonlításában. Legyen képes tizedes törteket nagyság szerint rendezni.
- Legyen képes táblázat adatpárjai között egyszerű összefüggések felfedezésre, a szabály megfogalmazására, lejegyzésére.
- Legyen jártas hányados sorozatok folytatásában természetes számok körében.
- Ismerje a kocka, a téglatest, a háromszög, tulajdonságait, a kör alkotórészeit.
- Tudja kiszámítani a téglalap és négyzet területét, ismerje a terület mértékegységét.
- Gyűjtsön tapasztalatokat a testek felszínével kapcsolatosan.
- Tudjon a tanult szabvány mértékegységekkel mérni
- Tudjon szerkeszteni szögeket, téglalapot, négyzetet, háromszöget.
- Tudjon síkidomot tükrözni, kicsinyíteni, nagyítani.
- Tudja a kocka, téglatest testhálóját felismerni négyzethálón.
- Gyűjtsön tapasztalatokat a valószínűségi viszonyzavakkal kapcsolatban.

8. évfolyam

- Ismerje meg a végtelen és az üres halmaz fogalmát.
- Értse és használja a tanult logikai kifejezéseket.
- Legyen biztos számfogalma 100.000-es számkörben.

- Legyen jártas milliós számkörben, a tört számok, a tizedes törtek, és a negatív egész számok körében.
- Tudjon készségi szinten összeadni, kivonni, szorozni és osztani egyjegyű osztóval egész számokat és tizedes törteket.
- Legyen jártas a két- és háromjegyű számok szorzásában.
- Ismerje a kétjegyű számmal való osztás technikáját.
- Legyen gyakorlata a különböző nevezőjű törtek összeadásában, kivonásában; tört szám szorzásában, osztásában egész- és törtszámmal.
- Tudjon tizedes törteket osztani egyjegyű osztóval.
- Tudja az összetett szöveges feladat adatait önállóan rendezni, feladattervet készíteni, esetleg több megoldást keresni.
- Tudja a racionális számokat írni, olvasni, helyüket a számegyenesen megkeresni, nagyságrendjüket megállapítani.
- Legyen képes adott szabályú táblázat kiegészítésére egész számokkal, közönséges és tizedes törtekkel.
- Legyen képes adatokat táblázatba rendezni, azokat koordinátarendszerben ábrázolni.
- Ismerje a speciális négyszögek tulajdonságait, legyen jártas ezek szerkesztésében
- Gyűjtsön tapasztalatokat a testek felszínével, térfogatával kapcsolatban.
- Legyen képes kocka és téglalap felszínének kiszámítására testháló segítségével.
- Ismerje a térfogat tanult mértékegységeit.
- Tudja alkalmazni a mennyiségek átváltását, beváltását gyakorlati mérések, illetve analógia alapján.
- Ismerje a tanult szerkesztések algoritmusait.
- Törekedjen a pontos és tiszta szerkesztésekre.
- Tudja lejegyezni a valószínűségi játékok és kísérletek kimenetelét.
- Ismerje meg a tanult valószínűségi viszonyosságokat.

KÖRNYEZETISMERET 2-4. évfolyam

2. évfolyam

- Alkalmazza a gyakorolt megismerési módszereket (tapasztalat, megfigyelés, csoportosítás).
- Tudja kifejezni tapasztalatait szóban és rajzban.
- Tudja az időjárás elemeinek, a napoknak, a napszakoknak és az évszakoknak a nevét.
- Értse az összehasonlítások során a tanár által használt kifejezéseket, relációkat.
- Ismerje az időjárás és az évszakok jellemző jeleit.
- Használja a téri és időbeli relációkat jelentő legegyszerűbb kifejezéseket.
- Tudja a hét napjainak nevét, ismerje a napszakokhoz tartozó tevékenységeket.
- Ismerje a gyalogos közlekedés alapvető szabályait.
- Nevezze meg megfigyelés alapján a növény fő részeit.
- Ismerje fel a legismertebb házi és vadon élő állatokat.
- Mutassa meg és nevezze meg az ember fő testrészeit.
- Ismerje fel és nevezze meg a megfigyelt növényeket és állatokat.
- Fokozódó önállósággal válassza meg az évszaknak, az időjárásnak megfelelő öltözéket.

- Ismerje fel a tárgyak és az eszközök anyagát, csoportosítsa azokat.
- Ismerje a tisztálkodás formáit és jelentőségét.
- Tudja megnevezni lakóhelyét, iskoláját.
- Életkorának és képességeinek megfelelően ismeretek az energiatakarékosságról, a szelektív hulladékgyűjtésről, azok betartása.

3. évfolyam

- Tudjon csoportosítani adott szempontok alapján. Vegye észre, hogy a tulajdonságok egy része fontos, lényegi, míg mások kevésbé fontosak.
- Tudja, hogy a víz és a levegő elengedhetetlen feltétele az élőlények létezésének.
- Fedezze fel az időbeli sorrendiséget a napi, havi történésekkel kapcsolatosan. Tudja az évszakok, hónapok, napok, napszakok nevét.
- Tudja megkülönböztetni a tűlevelű és a lomblevelű fát.
- Ismerje a lényeges különbséget a fa és a cserje között.
- Tudja, hogy a növényeknek emberi táplálkozásra alkalmas részeik vannak, melyek az egészséges táplálkozásban fontos szerepet játszanak.
- Fedezze fel, hogy az évszakok változása periodikus változásokat okoz a növények életében.
- Ismerje fel a háziállatokat képen és lehetőség szerint a valóságban is.
- Ismerje a helyes étkezési rendet, étkezési szokásokat.
- Tájékozódjon biztonsággal az iskola épületében és a lakásban.
- Fokozatosan önállósodjon a gyalogos közlekedésben.
- Egyre bővülő körben sajátítsa el a helyes közlekedés szabályait és alkalmazza az elvárható udvariassági szabályokat.
- Ismerje családtagjait, a családi munkamegosztás fontosságát.
- A másság elfogadása. A sérült embertársak segítése.

4. évfolyam

- Aktívan vegyen részt a tapasztalatok önálló vagy kiscsoportban történő gyűjtésében.
- Legyen képes a tapasztalatai mondatokba foglalni, rajzban vagy írásos formában rögzíteni.
- Ismerje környezetének legjellemzőbb felszíni formáit és vizeit.
- Ismerje a fő világtájak nevét.
- Legyen képes megfigyelni különböző anyagokat.
- Ismerje fel közvetlen környezetében a halmazállapot-változásokat.
- Tudja csoportosítani megadott szempontok alapján lakóhelye élőlényeit.
- Legyen képes felsorolni segítséggel az életjelenségeket és az élethez szükséges környezeti feltételeket.
- Sorolja fel a kép, vagy a valóság alapján a virág és a gyümölcs részeit.
- Vegyen részt környezetvédelmi tevékenységben.
- Ismerje a baleset-megelőzés fő szabályait.
- Tudja szűkebb lakóhelyén útbaigazítani az idegent.
- Éljen az alapvető közösségi szabályok szerint.

- Törekedjen szabadideje hasznos, értelmes eltöltésére.
- Ismerje fel a közvetlen környezetében található jelek és kódok üzenettartalmát.
- Tudjon a tantárgyakban tanultakhoz kapcsolódóan adott témához nyomtatott könyvtári ismerethordozót keresni.
- A másság elfogadása. A sérült embertársak segítése.

TERMÉSZETISMERET 5-6. évfolyam

5. évfolyam

- Próbálja tapasztalatait tanári segítséggel szóban, rajzban írásban rögzíteni.
- Legyen tapasztalata a hő hatására bekövetkező változásokról.
- Ismerje a tanult és vizsgált anyagok alapvető tulajdonságait – segítséggel tudja azokat felsorolni.
- Soroljon föl egyszerű kölcsönhatásokat a mindennapi környezetből.
- Nevezzen meg energiaforrásokat, próbálja megfogalmazni, hogy azokat hogyan használhatjuk fel a háztartásban.
- Tudja, hogy tűz esetén hogyan kell segítséget kérni.
- Ismerje és tudja felsorolni, elhelyezni testének alapvető részeit.
- Legyen igénye saját higiénijára.
- Ismerje a házi és ház körül élő állatok szerepét az emberek életében.
- Legyen tapasztalata a növénygondozás alapszabályai terén.
- Segítséggel tudja jellemezni a tanult állatok testfelépítését, kültakaróját, életmódját, táplálkozását, szaporodását – adott szempontok szerint.
- Legyen tapasztalata a vizsgálódáshoz, méréshez szükséges eszközök (óra, hőmérő) használatában
- Tudja felsorolni és sorba rendezni a természet ciklusait: évszakok, hónapok, napok.
- Tudja felsorolni az időjárás elemeit és ezek segítségével önállóan jellemezni a napi időjárást.
- Próbálja felsorolni és kijelölni a fő világtájakat a valóságban és a térképen.
- Próbálja tanári segítséggel használni az iránytűt.
- Ismerje a színek jelentését a térképen.
- Ismerje fel Magyarország természetföldrajzi térképét.
- Tanári segítséggel tudja megmutatni hazánk 6 nagy táját.

6. évfolyam

- Használja az ismeretszerzési eszközöket, módszereket.
- Tanári segítséggel jegyezze le tapasztalatait írásban, rajzban.
- Ismerje az összefüggéseket az időjárás, az évszakok változása és az élő természetben végbemenő változások között.
- Tudja, hogy az ember pozitív és negatív értelemben is befolyásolja a természeti életközösségek fennmaradását, életét.
- Tudjon felsorolni a környezetében alkalmazott a környezetvédelmi módszereket.
- Aktívan vegyen részt környezetvédelmi tevékenységekben.

- Ismerje fel a valóságban és képeken a hazai tájak jellemző növényeit és állatait, azokat csoportosítsa, jellemezze a tanult szempontok alapján (élőhely, testfelépítés, táplálkozás, szaporodás)
- Soroljon föl anyagfajtákat közvetlen környezetéből, azokat alapvető jellemzőivel ismertesse. (halmazállapot, átlátszóság, felület törékenysége).
- Tanári segítséggel készítsen egyszerű keverékeket, oldatokat.
- Kirándulás során magatartása legyen környezetkímélő. Tudja úgy megfigyelni a növényeket és állatokat, hogy ne zavarja, ne károsítsa azokat.
- Figyelje meg játékos kísérletek során a mechanikai hatásokat, a mágneses jelenséget, a gravitációt.
- Soroljon fel néhány energiahordozót.
- Tudja a víz körforgását rajz segítségével ismertetni.
- Legyen ismerete a saját testében történő serdülő kori változásokról.

TERMÉSZETISMERET - BIOLÓGIA 7-8. évfolyam

7. évfolyam

- Tudjon példákat mondani a tanult életközösségek növényi és állati egyedeire, jellemző életformájukra.
- Tudjon táplálékláncot alkotni a tanult élőlényekről szerzett ismeretei alapján.
- Legyen képes egyszerű összefüggéseket felismerni és megfogalmazni az életközösségek földrajzi elhelyezkedéséről.
- Ismerje a főbb rendszertani csoportokat, a tanult élőlényeket próbálja azokba besorolni.
- Ismerje a fotoszintézis fogalmát és szerepét.
- Legyen képes példákon keresztül bemutatni egy-egy életközösséget veszélyeztető történetét és az ember felelősségét.
- Vegyen részt a növények, állatok gondozásában, óvásában, becsülje élő környezetét.
- Legyen igénye egészséges környezetre, óvja azt, tevőlegesen vegyen részt annak kialakításában.
- Legyen igénye- lehetőségeihez képest- az egészséges életmóddal kapcsolatban szerzett ismereteinek mindennapokban történő alkalmazására.
- Fogadja el a másságot, lássa meg benne a természet sokszínűségét, szépségét. Legyen toleráns a saját környezetében felfedezhető mássággal kapcsolatosan.
- Bővítse ismereteit különféle információhordozó anyagokon keresztül.
- Legyen képes információk rövid, tömör közlésére szóban és írásban.

8. évfolyam

- Ismerje saját teste felépítését, a szervrendszereket. Tudja elhelyezkedésüket, működésük lényegét és szerepét a szervezet harmonikus működésében.
- Ismerje a fogamzásgátlás néhány lehetőségét.
- Legyen képes megkülönböztetni a szervezet egészséges és beteg működését.

- Legyenek alapvető elsősegély nyújtási ismeretei.
- Legyen igénye- lehetőségeihez képest- az egészséges életmóddal kapcsolatban szerzett ismereteinek mindennapokban történő alkalmazására.
- Ismerje a környezetszennyezés, a környezet pusztulásának legfőbb okait; lehetőségeihez képest óvja, védje környezetét.
- Legyenek ismeretei a természetgyógyászatról.

TERMÉSZETISMERET – FIZIKA –KÉMIA 7-8. évfolyam

7. évfolyam - FIZIKA

- Legyen képes a tanuló egyszerű mechanikai és hőtani jelenségeket megfigyelni a gyakorlatban és kísérleteken. Tapasztalatait fogalmazza meg.
- Ismerje fel a tanult fizikai ismeretek szerepét a technikai és természeti környezetben. Lássa be pl., hogy a sűrűdés és a közegeellenállás egyaránt lehet hasznos és káros.
- Ismerje a fizikai vizsgálatokhoz szükséges eszközök balesetmentes használatát.
- Legyen jártas a mérések végzésében és tudjon egyszerű kísérleteket önállóan is elvégezni.
- Tudja kiválasztani azokat a cikkeket, könyveket, rádió, televízió műsorokat, amelyek segíthetik a fizikai jelenségek jobb megismerését.
- Tudja, hogy nem a mozgás fenntartásához, hanem a mozgásállapot megváltoztatásához kell erő.
- Ismerje fel a halmazállapot-változásokat a mindennapok gyakorlatában.
- Ismerje a hőmérséklet-kiegyenlítődés elvét és az energia megmaradás törvényét.
- Tudjon gyakorlati példákat mondani a hőmérséklet mérésére.
- Példák segítségével tudja értelmezni, hogy mi a különbség a test súlya és tömege között.
- Ismerje fel az anyagok halmazállapotát, tudja azokat jellemezni
- Tudja felsorolni, a legfontosabb és leggyakrabban előforduló elektromos vezető és szigetelő anyagokat.
- Legyen ismerete arról, hogy hogyan óvhatja életét az áramütés ellen.
- Tudjon megnevezni néhány a Naprendszerben előforduló objektumot és a vizsgálódáshoz szükséges eszközöket.
- Legyenek ismeretei, és azokat próbálja alkalmazni a biztonságos közlekedés érdekében.
- Ismerje és használja a víz- és energiatakarékosság lehetőségeit a háztartásokban, környezetében.

8. évfolyam

- Nyújtson alapismereteket az anyag fizikai tulajdonságairól, a kölcsönhatásokról, a mindennapi gyakorlatban is megfigyelhető problémákról.
- Ismertesse meg a fizikai vizsgálatok eszközrendszerét, munkamódszereit. A pontosság, a munkafegyelem jelentőségének beláttatása.
- Gyakoroltassa a megismerési módszerek egyre önállóbb használatát, a tapasztalatok pontos megfogalmazását.

- Tudja a tanult rendszerek mértékegységeit, azokat tudja sorba állítani. Végezzen a megfelelő mérőeszközökkel méréseket.
- Ismerje a Nap hő és fényenergiájának hatását a földi életre.
- Legyenek ismeretei az egészséges életmódról- táplálkozás, mozgás, érzékelés-, azokat próbálja alkalmazni saját életében.
- Legyen ismerete arról, hogy hogyan óvhatja életét az áramütés ellen.

7. évfolyam - KÉMIA

- Lássa be a tanuló a kémiai ismeretek fontosságát a mindennapi életben és a tudományos fejlődésben.
- Tudja csoportosítani tanári segítséggel a változásokat aszerint, hogy megváltozott-e az anyagok minősége. Ismerje fel a vizsgált anyagok leglényegesebb fizikai és kémiai tulajdonságait.
- Tudjon keveréket és oldatot készíteni a háztartásban előforduló anyagok felhasználásával.
- Ismerje a víz körforgását és szerepét az élet fenntartásában.
- Ismerje a fotoszintézis folyamatát és szerepét az élet fenntartásában.
- Tudja, hogy az oxigén és a víz elengedhetetlen feltétele az életnek, törekedjen tisztaságuk megóvására.
- Ismerje a tűz hasznát és pusztítását. Ismerje a tűzoltás néhány alapszabályait.
- Tudja a tűzoltók riasztásához szükséges tennivalókat.
- Legyen képes tájékozódni a napi sajtóban, ismereteket szerezni a médiákon keresztül, tudja azokat átadni, értelmezni.

8. évfolyam

- Fogalmazza meg tanári segítséggel, majd fokozódó önállósággal a vizsgált anyagok jellemző tulajdonságait.
- Tudja, hogy a lúg veszélyes mérreg, ismerje kezelésének szabályait.
- Mondjon példát a lúgok hasznosítására.
- Ismerje a tanuló a tanult elemek és vegyületek nevét.
- Tudjon példát mondani felhasználásukról, jelentőségükről az ember életében.
- Ismerje föl a veszélyes anyagok jelöléseit.
- Ismerje azokat a veszélyeket, amelyeket a tanult kémiai anyagok jelenthetnek, tartsa be a kezelésük, tárolásuk szabályait.
- Legyen alapvető ismerete a Periódusrendszerben történt tájékozódásról, ismerje a leggyakrabban előforduló elemek, vegyületek jelölését.
- Tudjon felsorolni és megkülönböztetni fizikai és kémiai változásokat.
- Tudja megnevezni tápanyagaikat, felsorolni azok jelentőségeit az ember szervezetére.
- Lehetőségeihez képest próbálja betartani az egészséges táplálkozás szabályait

TÖRTÉNELEM ÉS TÁRSADALMI ÉS ÁLLAMPOLGÁRI ISMERETEK 5-8. évfolyam**5. évfolyam**

- Legyen tájékozott saját életeseményei alapján a múlt- jelen-jövő
- E relációs rendszerben. x Ismerje saját helyét, szerepét a családjában.
- Mutassa be az iskolai közösséget közvetlen tapasztalatszerzés, saját élmény alapján.
- Meséljen családja és iskolája múltjából érdekes történeteket.
- Tudja elhelyezni lakóhelyét az ország térképén.
- Gyűjtsön képet lakóhelyéről, ezekről tudjon beszélni.
- Ismerje és gyakorolja a nemzeti jelképek iránti tiszteletadás módjait.
- Tudjon különbséget tenni a történelem különböző megismerési forrásai között.
- Legyenek elemi összehasonlító fogalmai a távoli korban és a ma élő emberek életmódjáról.
- Ismerje fel a tanult korokat képről: ruházatot, használati tárgyakat, jellegzetes épületeket.
- Legyen képes beszélni Jézus születéséről, a kereszténység kialakulásáról.
- Ismerjen biblia, mitológiai történeteket.
- Segítséggel mondja el a megismert mondák, legendák, történetek tartalmát.
- Tudjon különbséget tenni a történetek mesei és valóságos eseményei között.
- Tudja a tanult eseményeket időrendbe rendezni.
- Legyen képes segítséggel rajzos beszámolókat készíteni.
- Ismerjen fel és nevezzen meg hazánk őskori és ókori emlékeiből legalább kettőt, képről, filmről.
- Tudja leolvasni, megmutatni a képes történelmi atlaszban a tanultakkal összefüggő történelmi helyeket.
- Olvassa le és mutassa meg vándorló őseink állomáshelyeit.
- Ismerje a letelepedés, a honfoglalás évszámát, valamint fontosabb emlékhelyeit.
- Érzelmileg azonosuljon a honfoglalással, a magyarság életében betöltött szerepével.

6. évfolyam

- Ismerje a tanuló lakóhelyének településformáját, természeti szépségeit, gazdasági értékeit.
- Legyen képes ezek rövid szöveges bemutatására.
- Tudjon egyéni képességeihez mértén biztonságosan tájékozódni és közlekedni lakóhelyén.
- Ismerjen és használjon a lakóhelyén művészeti és kulturális szolgáltatásokat.
- Ismerje a nemzeti ünnepeink tartalmi, formai vonatkozásait (március 15., augusztus 20., október 23.).
- Gyűjtsön adatokat a családi és vallási ünnepek megtartásának helyi szokásairól.
- A hagyományokhoz kapcsolódó élményeit néhány mondatos írásbeli szövegben tudja megjeleníteni.
- Tudja megnevezni a tanult korok uralkodóit, beszéljen tetteikről
- Legyen képes tanári rávezetéssel ok-okozati összefüggések felismerésére, következtessen tanulságokra.

- Legyen képes példákkal illusztrálni az ország fennmaradásának, a magyarság megmaradásának küzdelmeit. Legyen képes ismereteit bővíteni forrásanyagok felhasználásával, olvasson rövid részleteket a tananyaghoz kapcsolódóan.
- Tanulja a tanult évszámokat az időszalagon elhelyezni, az események helyszíneit a térképen megmutatni.
- Legyen képes a jártasság szintjén használni a képes történelmi atlaszt.
- Mondjon példákat a történelmi események művészeti megjelenítésére.

7. évfolyam

- Tudjon megnevezni a tanuló lakóhelyén működő helyi közösségeket, ismerje alapvető tevékenységeiket, mondjon gyakorlati példákat.
- Ismerje a nyugalmat veszélyeztető csoportok társadalmi, közéleti hatásait, utasítsa el a benne való részvételt.
- Ismerje az alapvető ügyintézési formákat, a helyes viselkedést (posta, bevásárlás, stb.).
- Ismerje az ünnepekhez kötődő helyi népszokásokat, tudjon ezekről összefüggően beszélni.
- Ismerje a Himnuszt és a Szózatot, tudja a hozzá kapcsolódó tiszteletadás módját.
- Tudja kezelni a kiemelkedő személyiségekről gyűjtött életrajzi adatokat.
- Legyen képes szóban felvázolni rövid életrajzot egy általa példaképnek tartott történelmi személyiségről.
- Ismerjen fel segítséggel a kor eseményei között történelmi összefüggéseket, készítsen róla vázlatot.
- Ismerje fel, hogy népünk számára milyen gazdasági, társadalmi veszteségeket jelentett a háborúban való részvétel.
- Tudjon számot adni a tanult anyagról néhány mondatos szóbeli felelettel.
- Ismerje a legjellegzetesebb reformkori személyiségek nézeteit, érveljen a megismert tények alapján.
- Tudjon összefüggéseket említeni a világtörténelem és a magyar történelem eseményei között.
- Elemezze a társadalmi, gazdasági változásokat, konkrét példákkal mutasson rá a fejlődésre megadott szempontok alapján.
- Tudja a tanult történelmi évszámokat. x Jártasság szintjén használja a képes történelmi atlaszt.

8. évfolyam

- Ismerje lakóhelyén a lakossági ügyintézés intézményeit, tudja hova, milyen ügyben lehet fordulni.
- Legyen képes tájékoztatást, felvilágosítást adni lakóhelye vonatkozásában.
- Legyen büszke hazája és települése nevezetességeire. Tudatosan óvja, védje.
- Tudjon felsorolni néhány nevezetes ember nevét lakóhelyén, és ismerje a közösségért végzett munkájukat. Alakuljon ki a közösséghez tartozás és a hazaszeretet pozitív érzése.

- Ismerje fel, hogy népünk számára milyen gazdasági, társadalmi veszteségeket jelentett a háborúban való részvétel.
- Legyen képes a térképről önállóan leolvasni a háborús eseményeket, használja fel a térképet szóbeli feleletéhez.
- Utasítsa el a nemzeti, faji gyűlöletet.
- Legyen magatartásában megnyilvánuló magyar és európai azonosságtudata.
- Ismerjen néhány történelmi témájú irodalmi művet, filmet.
- Legyen képes beszámolni az olvasottakról, a látottakról, megfogalmazni saját véleményét.
- Az ok-okozati összefüggések felismeréséből, a következtetésekből legyen képes elemi ítéletalkotásokra.
- Legyen képes önállóan felkészülni tankönyvből, könyvtárban forrásanyagot keresni, irodalmi ismeretei alapján illusztrációkat gyűjteni adott témához.
- Alkalmazza a tanulás során gyűjtött anyagot, a kortársak visszaemlékezéseit.
- Próbáljon tájékozódni a lakossági ügyintézésben.

FÖLDRAJZ 6-8. évfolyam

6. évfolyam

- Ismerje fel a tanult földi képződményeket, segítséggel nevezzen meg jelenségeket, folyamatokat a földfelszín alakulásában.
- Legyen ismerete az éghajlati övekről.
- Tudja segítség mellett megmutatni, megnevezni az éghajlati öveket.
- Lássa a térkép és a valóság kapcsolatát. Értse meg, hogy a térkép a valóság sajátos ábrázolása.
- Legyen képes egyszerű összehasonlításokat végezni a térkép, vagy modell, makett segítségével.
- Gyűjtsön képeket, írásokat. Vegyen részt tablókészítésben.
- Tudja megmutatni hazánk helyét Európa térképén. Legyen képes a térképről információt szerezni, hazánk nagy tájait megmutatni, megnevezni, a tanult földrajzi neveket, szakkifejezéseket pontosan használni.
- Tudja megfigyeléseit szóban elmondani, röviden, tömören írásban rögzíteni, rajzban ábrázolni.
- Képről ismerje fel lakóhelye és a főváros nevezetes épületeit.
- Értse meg a felszínformák és kialakulását, a hegységképződést és lepusztulást- feltöltődést.
- Lássa be, hogy a felszín folyamatosan változik.
- Ismerje a Föld alakját. Legyen képes a földgömbön, a Föld térképén, irányítás mellett tájékozódni, a kontinenseket, óceánokat megnevezni, helyüket, helyzetüket meghatározni.
- Ismerje a történelmi és a földtörténeti időegységek időnagyságrendi és időtartambeli különbözőségét.
- Tudja, hogy összefüggés van a Föld mozgásai és az időszámítás között.
- Értse meg, hogy a Föld története sokkal régebben kezdődött, mint az emberiségé.

7. évfolyam

- Ismerje fel képen az állóvizet, és folyóvizet.
- Tudja, hogy a víz a természetben, állandó körforgásban van.
- Ismerje a sós víz és édes víz különbségeit.
- Ismerje a környezetvédelem feladatát.
- Ismerje a vízszennyezés okait és elkerülésének lehetőségeit.
- Tudjon példát mondani a felszín feletti és a felszín alatti vizek főbb típusaira.
- Legyen ismerete a légkör főbb alkotórészeiről.
- Rendelkezzen elemi szintű tájékozottsággal különféle méretarányú és jelrendszerű térképek olvasásában.
- Segítséggel legyen képes a fokhálózat segítségével történő helymeghatározásra.
- Tudjon példákat mondani a természetföldrajzi övezetességre, alapvető jellegzetességének bemutatására tanári irányítás mellett. Fedezze fel a vízszintes és a függőleges övezetesség kialakulásának okait. Legyen képes egy táj természeti jellemzőit bemutató kép, ábra, adatsor elemzésére irányítás, segítségadás mellett. Megadott szempontok szerint tudja csoportosítani a nagyobb tájegységek tipikus tájait, legyen képes a térképen megmutatni ezeket.
- Tudja megmutatni a térképen a tanult tájakat. Tudjon egy-egy példát mondani az adott táj természeti és társadalmi környezetének alapvető összefüggéseire, tanári segítséggel.
- Legyen képes magyarázni a földrajzi térben zajló felismert kölcsönhatásokat és összefüggéseket.
- Ismerje a gazdasági ágazatok szerepét a földrészek, térségek, országok gazdasági életében.
- Törekedjen tanulmányai eredményeképpen energiatakarékos magatartás kialakítására
- Legyen képes felsorolni, térképen megmutatni Európa főbb részeit.
- Szemponts mellett legyen képes jellemezni Európa természetföldrajzi adottságát, erőforrásait.
- Ismerje Európa legfontosabb országait. Mondjon példát a közös és az eltérő földrajzi vonásokra.
- Legyen elemi ismerete az Európa Unióról.
- Használja pontosan a témához kapcsolódó földrajzi, topográfiai fogalmakat, legyen képes megmutatni ezeket a térképen is.
- Legyen igénye különféle térképű, földrajzi információszerzésre, a gyűjtésre.
- Végezze jártasság szinten a szemléleti térképolvasást.
- Tudatosodjanak a természetföldrajzi folyamatok és a történelmi események időnagyságrendi, valamint időtartambeli különbségei.

8. évfolyam

- Legyen képes röviden jellemezni Közép-Európa természeti adottságait megadott szempont szerint.
- Tudjon példát mondani a medencefekvés jellemzőire.
- Tudja megmutatni a térképen a tanult tájakat.

- Ismerjen fel egyszerű összefüggéseket a földrajzi fekvés és a tájban élő emberek élete között.
- Legyen képes a fejlettségének megfelelő információk gyűjtésére a megadott szempontok szerint.
- Tudja felismerni a képen az állóvizet és folyóvizet. Tudja, hogy a víz a természetben állandó körforgásban van.
- Ismerje a környezetvédelem feladatát. Ismerje a vízszennyezés okait és elkerülésének lehetőségeit.
- Legyen képes jellemezni hazánk nagy tájait szempontsor szerint. Végezze önállóan írásbeli feladatait a munkalapokon, feladatlapokon.
- Legyen képes megnevezni a szomszédos országokat és segítséggel a fővárosaikat.
- Mutasson tér- és időbeli tájékozottságot a térkép használatában, a képzeletbeli utazásokban, játékos idegenvezetői szerepben.
- Használja segítséggel a tanult földrajzi szakkifejezéseket, topográfiai fogalmakat, mutassa meg ezeket a térképen is.
- Oldja meg készségi szinten a szemléleti térképolvasást, jártassági szinten a következő térképolvasást.
- Tudja a megye, a főváros főbb jellemzőit. Tudjon példát mondani a megye környezeti állapotára.
- Rendelkezzen elemi szintű tájékozottsággal a különféle méretarányú és jelrendszerű térképek olvasásában. Fedezze fel a vízszintes és a függőleges övezetesség kialakulásának okait.
- Ismerje a gazdasági ágazatok szerepét a földrészek, térségek, országok gazdasági életében.
- Legyen képes magyarázni a földrajzi térben zajló felismert kölcsönhatásokat és összefüggéseket.
- Törekedjen energiatakarékos magatartás kialakítására.
- Tudatosodjanak a természetföldrajzi folyamatok és a történelmi események időnagyságrendi, valamint időtartambeli különbségei.

19. Szociális támogatások

- a) A tanulók számára az ingyenes tankönyvek biztosítása a törvényi előírások szerint történik.
- b) A rászoruló tanulókat, családokat a lakóhely szerinti önkormányzatok közvetlenül támogatják; esetenként gyermekvédelmi támogatást és egyéb támogatást állapítanak meg.

20. A térítési díj befizetésére, visszafizetésére vonatkozó szabályok

- a) A tanuló az intézményben igénybe vett étkezésért – jogszabályban meghatározottak szerint – térítési díjat fizet.
- b) Az étkezés igénybe vételével, kedvezmények érvényesítésével kapcsolatos szabályokat Sárbogárd Város Gyermekétkeztetési szabályzata tartalmazza.

- c) Amennyiben az étkezés lemondása reggel 9 óráig megtörténik, úgy a következő napon, illetve a hiányzásban megjelölt napokra már nem kerül kiszámlázásra az étkezés.
- d) A lemondott étkezési napok térítési díjának jóváírása a következő havi számlán jelenik meg.
- e) A szülőknek/gondviselőknek minden hónap 10-e és 20-a között kijelölt napokon van lehetőségük a térítési díjak befizetésére az intézményben.

21. A tanuló által előállított termék, dolog, alkotás vagyoni jogára, díjazására vonatkozó szabályok

- a) A tanuló jogutódjaként az iskola szerzi meg a vagyoni jogokat minden olyan a birtokába került dolog felett, amelyet a tanuló állított elő a tanulói jogviszonyából eredő kötelezettségének teljesítésével összefüggésben.
- b) A tanulót díjazás, a kötelezettségének teljesítésével összefüggésben végzett munkáért nem illeti meg.
- c) A tanulót díjazás illeti meg, ha az iskola az adott termék vagyoni vagy tulajdoni jogát másra ruházza át.
- d) A díjazás mértékét és formáját megállapodásban kell rögzíteni.
- e) Ha az iskola a dologgal kapcsolatos vagyoni jogokat nem szerzi meg, köteles azt – kérelemre – a tanuló részére az iratkezelésre vonatkozó rendelkezések megtartása mellett legkésőbb, a tanulói jogviszony megszűnéskor visszaadni.

22. Az intézmény helyiségeinek használata

- a) Minden osztály felelős a tanteremért, amelyikben az órája van. A díszítés a közízlést nem zavarhatja.
- b) A berendezés rongálása szigorúan tilos!
- c) Bármilyen rongálást azonnal jelenteni kell az órát tartó tanárnak.
- d) A szándékos rongálás és a lopás – okozott kár értékétől függetlenül – valamint a tetteges bántalmazás, verekedés elkövetőinek, résztvevőinek szüleit az intézmény vezetése köteles értesíteni.
- e) Ha vélelmezhető, hogy a súlyos jogellenességet a tanuló tovább folytatja, s ezzel veszélyeztetné az iskolahasználók egészséghez, testi épséghez és biztonságához való jogát, illetve az intézménynek súlyos erkölcsi vagy anyagi kárt okozhat, az igazgató köteles a tanuló jogai közül az intézmény területére való belépés jogát azonnali hatállyal, a fegyelmi eljárás lezárultáig felfüggeszteni. Az igazgató erről határozatot hoz.
- f) **Szaktantermekben** a tanulók csak tanári felügyelettel tartózkodhatnak.
- g) **Ebédelni** csak a kijelölt időpontban lehet.
- h) Az étkezés a szokásokat betartva, kulturáltan történik.
- i) Az étkezés befejeztével a székeket és az asztalokat rendben kell hagyni, tálcákat, tányérokat, evőeszközöket vissza kell vinni.
- j) A kölcsönzött könyveket, tankönyveket és egyéb anyagokat az utolsó tanítási napig vissza kell juttatni a **könyvtárba**.

- k) A kölcsönzött anyag elvesztése, megrongálódása kártérítési kötelezettséggel jár.
- l) A tanulók csak felügyelettel használhatják a **tornaszobát** a délelőtti és a délutáni foglalkozásokon egyaránt.
- m) A tanulók kötelesek betartani a balesetvédelmi előírásokat.
- n) A tornaszobát csak megfelelő felszereléssel lehet használni.
- o) A testnevelés órák a kicsengetés előtt 5 perccel érnek véget, azért hogy a diákok át tudjanak öltözni, és esetleges késéssel ne zavarják a következő tanítási órát.
- p) Az egyes szaktantermekre vonatkozó használat szabályait a tanulókkal év elején vagy a tanév során a legelső használat-kor ismertetni kell. Az ismertetés tényét a tanuló aláírásával igazolja.
- q) A tanulók hivatalos ügyeiket a szünetekben intézhetik el (19. szoba). A tanári szoba előtti folyosón a diákok csak indokolt esetben tartózkodhatnak.
- r) A tanítási idő után a diákok csak pedagógus felügyelete mellett tartózkodhatnak az intézmény területén! A délutáni tanórán kívüli foglalkozásokra illetve a tömegközlekedési eszközök indulására csak az erre kijelölt termekben vagy az udvaron lehet várakozni.

23.A gyakorlati oktatás házirendje

- a) A gyakorlati oktatás házirendje minden gyakorlati képzésben résztvevőre vonatkozik, az Iskolai Házirenddel együtt érvényes, betartása minden résztvevőjének feladata.
- b) A tanuló a gyakorlati oktatást megelőzően köteles átöltözni az öltözőt igénybe véve, 7.55 órára a foglalkozásra készen állni. Az átöltözés utcai ruhából munkaruhába, védőruhába való átöltözést jelenti. Utcai ruháját és egyéb felszerelését az öltözőszekrényében hagyja.
- c) A tanulók 8.00 órakor az adott tanműhely előtt felsorakozva várják az oktató engedélyét a tanműhelybe való belépésre.
- d) A foglalkozásról való késés, vagy távolmaradás a gyakorlati feladatok pótlását vonja maga után.
- e) A tanuló gyakorlati foglalkozáson csak a munkakörre meghatározott öltözetben és zárt cipőben vehet részt. Gyűrű és nyaklánc viselete tilos!
- f) A tanuló az oktatóval és az intézmény felnőtt dolgozóival szemben köteles kellő tisztelettel viselkedni!
- g) A tanulók értéktárgyakat, elektromos berendezéseket (mobiltelefont) behozni és a tanműhely területén működtetni tilos.
- h) Szünetben a tanulók a tanműhelyt kötelesek elhagyni, tartózkodás a kijelölt téren, rossz idő esetén az öltözőben.
- i) Szigorúan tilos szeszesitalt és bódító hatású szerek fogyasztása, valamint azok hatása alatt munkát végezni!
- j) A tanuló köteles a gyakorlatok során a rábízott feladatokat a munka-, tűz-, és környezetvédelmi előírások betartásával – saját és társai testi épségének védelmében – legjobb tudása szerint elvégezni.
- k) A tanuló köteles a tanműhelyre vonatkozó munka-és tűzvédelmi előírásokat betartani és az előírt munkavédelmi eszközt munkavégzése során használni!
- l) A tanuló csak a rábízott feladatokat végezheti!

- m) A tanuló köteles a rábízott szerszámokat és eszközöket a foglalkozás végén hiánytalanul leadni.
- n) A gyakorlati foglalkozást csak a szakoktató vagy gyakorlati oktatásvezető engedélyével lehet elhagyni.
- o) A tanuló köteles jelenteni szakoktatójának, vagy intézményi dolgozónak:
  - az észlelt tüzet vagy fennálló tűzveszélyt,
  - az észlelt sérülést vagy balesetet,
  - az előforduló kisebb sérülést vagy balesetet.
- p) Szándékos vagy fegyelmezetlenségből okozott kár esetén a tanuló köteles a kár megtérítésére.
- q) A gyakorlati oktatás végén a tanuló köteles a higiénés előírásoknak eleget tenni, átöltözni utcai ruhába és a foglalkozások területét elhagyni.
- r) A foglalkozási idő után tanuló a gyakorlati területeken csak a gyakorlati oktatásvezető engedélyével tartózkodhat.

24.A házirend nyilvánosságával kapcsolatos szabályok

- a) A házirendet minden tanév elején ismertetik az osztályfőnökök az első tanítási nap osztályfőnöki óráján, valamint a szeptemberi szülői értekezleten.
- b) A házirend egy példánya a diákönkormányzatot illeti meg.
- c) A házirendet bármely érdeklődő megtekintheti az iskolai könyvtárban.
- d) A házirendet beiratkozáskor minden szülőnek át kell adni.

25.Egyéb rendelkezések

- a) A nevelőtestület döntéseiről a diákönkormányzatot segítő tanár havonta tájékoztatja a tanulók képviselőit.
- b) Tűzriadó és más veszély esetén az épületet - a pedagógusok irányításával - fegyelmezetten kell elhagyni.
- c) Tilos az iskolában, az iskola hivatalos rendezvényein a dohányzás, a szeszesitalok fogyasztása és egyéb egészségkárosító anyagok (pl. kábítószer) használata.
- d) Az iskolában plakátokat és hirdetményeket kifüggeszteni kizárólag az erre kijelölt helyeken, csak előzetes engedélykérés után az igazgató vagy helyettesének engedélyével szabad.

26. Záró rendelkezések

- a) A házirend módosítását az iskola szülői szervezete, a diákönkormányzat és a nevelőtestület jogosult kezdeményezni. A módosításról a nevelőtestület a kezdeményezéstől számított 30 napon belül dönt.
- b) A házirendet módosítani a teljes eljárásrend szerint lehet, amelyben az iskolai szülői szervezet, a diákönkormányzat és az intézményi tanács véleményezési jogot gyakorol, a nevelőtestület fogadja el és a fenntartó egyetértése szükséges az életbelépéshez, amennyiben a házirend előírásai a fenntartóra többlet kötelezettséget hárítanak.
- c) A házirendet a nevelőtestület elfogadta: 2018. szeptember 20.

Sárbogárd, 2018. szeptember 20.

Kéri Zoltánné
intézményvezető